

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
3 ПЖ 2029/18
18.04.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Драгољуба Јанковића, председника већа, судија Младена Николића и Дејана Њобашаића чланова већа, у парници тужиоца „SLOGA CONSTRUCTION“ ДОО Крагујевац, чији је пуномоћник Дејана Зечевић, адвокат из Крагујевца, против туженог „Систем градња АРТ“ ДОО Крагујевац, чији је пуномоћник Дејан Гајић, адвокат из Крагујевца, ради дуга, вредност предмета спора 25.727.128,00 динара, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Привредног суда у Крагујевцу П 246/17 од 24.01.2018. године, у седници већа одржаној дана 18.04.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба туженог, изјављена против одлука из става 1.2., 2.2 и 3. изреке пресуде Привредног суда у Крагујевцу П 246/17 од 24.01.2018. године.

II ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Крагујевцу П 246/17 од 24.01.2018. године, у ставу 1., 2.1. и 4. изреке.

Образложење

Изрека првостепене пресуде гласи:

„1. УСВАЈА СЕ ДЕЛИМИЧНО тужбени захтев тужиоца „SLOGA CONSTRUCTION“ д.о.о. Крагујевац, па се ОБАВЕЗУЈЕ тужени „СИСТЕМ ГРАДЊА АРТ“ д.о.о. Крагујевац, да тужиоцу на име преосталог дуга по првој привременој ситуацији бр. 069/14 од 15.08.2014. године, исплати износ од 2.844.046,50 динара, са законском затезном каматом почев од 28.03.2017. године до коначне исплате, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

1.2. ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца за износ преко досуђеног ст. 1.1. изреке до тужбом траженог износа од 4.150.997,91 динара, на име преосталог дуга апо првој привременој ситуацији бр. 069/14 од 15.08.2014. године, са припадајућом каматом и то за период почев од 16.04.2014. године па до 27.03.2017., године, са законском затезном каматом која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе ЕЦБ за главне операције за рефинансирање, увећане за 8 процентних поена, а са законском затезном каматом за период од 28.03.2017. године до коначне исплате.

2.1. УСВАЈА СЕ ДЕЛИМИЧНО тужбени захтев тужиоца „SLOGA CONSTRUCTION“ д.о.о. Крагујевац, па се ОБАВЕЗУЈЕ тужени „СИСТЕМ ГРДЊА

АРТ“ д.о.о. Крагујевац, да тужиоцу на име дуга по Окончаној ситуацији бр. 014/17 од 10.02.2017. године, исплати износ од 18.445.974,41 динара, са законском затезном каматом почев од 27.03.2017. године до коначне исплате, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

2.2. ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца за износ преко досуђеног ст. 2.1. изреке до тужбом траженог износа од 21.212.870,57 динара, на име дуга по Окончаној ситуацији бр. 014/17 од 10.02.2017. године, са припадајућом законском затезном каматом, почев од 27.03.2017. године, до коначне исплате.

3. ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца „SLOGA CONSTRUCTION“ д.о.о. Крагујевац којим је тражио да се обавезе тужени „СИСТЕМ ГРАДЊА АРТ“ д.о.о. Крагујевац да тужиоцу исплати износ од 363.259,00 динара, на име дуга по рачуну бр. 13 од 17.02.2016. године, са припадајућом законском затезном каматом почев од 18.02.2016. године, до коначне исплате, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

4. ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 993.584,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде. “

Против наведене пресуде, побијајући је у целости, жалбу је благовремено изјавио тужени из свих разлога прописаних одредбом члана 373 ст. 1 Закона о парничном поступку. У жалби истиче да је суд прекршио одредбе Закона о парничном поступку, јер је одбио доказни предлог туженог да се саслушају парничне странке, као неуредан и непотпун, јер тужени није навео на које околности је саслушање тражено, а оваквом образложењу суда противрече наводи садржани у одговору на тужбу где је јасно наведено у погледу којих спорних околности је предложено извођење доказа саслушањем парничних странака. Првостепени суд није правилно и потпуно утврдио чињенично стање, тј. укупну вредност изведених радова, јер се тужилац обавезао да уговорене радове изврши најкасније у року од 270 радних дана, а несумњиво произилази из изведених доказа да тужилац, осим што није у потпуности извршио своју уговорну обавезу, пробио је рок за више од 500 дана, те по основу доцње у извођењу радова има обавезу накнаде штете према наручиоцу радова, овде туженом, за чији износ није умањена обавеза туженог према тужиоцу. Предложио је да се жалба усвоји, а првостепена пресуда укине.

Испитујући правилност првостепене пресуде, на основу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично недозвољено, а делимично неоснована.

Обзиром да тужени првостепену пресуду побија у целости, а да је у ставу 1.2., 2.2. и 3. одбијен тужбени захтев тужиоца, те је тужени у том делу успео у спору, то нема правни интерес за побијање првостепене пресуде у том делу, па је применом члана 389 ст. 1 Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу I изреке.

Првостепена пресуда донета је без битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 ст. 2 Закона о парничном поступку, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности.

Насупрот жалбеним наводима туженог, првостепена пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 ст. 2 тач. 12 Закона о парничном поступку, на коју наводима у жалби указује тужени.

Наведено из разлога, јер је првостепени суд своју одлуку дао довољне и јасне разлоге, разлози који су дати нису противречни, а нема противречности између датих разлога и чињеница утврђених изведеним доказима.

Првостепени суд је правилно закључио и дао јасне разлоге зашто је одбио доказне предлоге туженог. Првостепени суд правилно закључује да тужени у току поступка, па ни у одговору на тужбу, није навео јасне околности и чињенице које треба утврдити саслушањем странака. Такође, ни доказни предлог туженог за вештачење, од стране вештака грађевинске струке, није у складу са чланом 260 ст. 1 Закона о парничном поступку, јер тужени, што је био дужан није јасно назначио предмет вештачења.

Из наведених разлога, побијана пресуда нема недостатака због којих се њена правилност не би могла испитати.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, парничне странке су биле у облигационо – правном односу по основу Уговора о грађењу од 04.03.2014. године, и то тужени као наручилац, а тужилац као главни извођач.

Предмет уговора је извођење радова на реконструкцији и надоградњи постојећег:
- вишестамбеног објекта у Крагујевцу у ул. 1. Маја бр. 5, на к. п. бр. 10704

КО Крагујевац 4, насеље Бубањ, постојеће на По + П + 4 + Дел. бр. 5,
новопројектоване спратности По + П + 6, а по решењу о грађевинској дозволи надлежног органа Града Крагујевца од 03.03.2014. године.

Извођач је према уговору обавезан да обезбеди материјал, грађевинску и другу опрему, да обезбеди радну снагу и да за рачун наручиоца изведе грађевинске радове на предметном објекту, површине 773,89 m². Уговорне стране су споразумно уговориле цену по прихваћеној Понуди главног извођача од 04.02.2014. године, а коначна количина и вредност радова утврђује се на основу стварно изведених радова оверених у грађевинској књизи од стране стручног надзора и усвојених јединичних цена.

Начин плаћања је такав да је тужени прихватио обавезу плаћања уговорне цене, обрачунате по средњем курсу на дан уплате, у року од 15 дана, од дана испостављања привремених предрачуна, односно Окончаног предрачуна сачињених на основу грађевинске књиге и изведених радова. У случају неплаћања изведених радова у року од 15 дана уговорено је право тужиоца да испостави привремену, односно Окончану ситуацију, увећану за 15 % због доцње, а уколико тужени не изврши плаћање ни по тако испостављеној ситуацији, уговорено је да тужилац има право да захтева исплату компензацијом, за цену ново – саграђеног стамбеног простора по цени од 850 Eur / m², увећане за износ ПДВ-а, чиме стиче право да у тој вредности закључи купо – продајне уговоре, као и право прече куповине.

По Првој привременој ситуацији бр. 069/14 од 15.08.2014. године, тужилац је од туженог потраживао износ од 9.486.485,08 динара (динарска противвредност 80.802,54 Eur) на дан испостављања ситуације, и то 70.263,08 Eur, вредност изведених радова и 10.539,44 Eur увећање за 15 %.

Тужени је 22.08.2014. године, уплатио тужиоцу 2.137.512,72 динара.

Рачуном бр. 1/15 од 01.11.2015. године, тужени је испоставио тужиоцу обрачун за стан бр. 50, површине 34,28 m² у ул. 1. Маја бр. 3, улаз бр. 5, IV спрат, на износ од 3.886.223,00 динара, уз напомену да је плаћање извршено компензацијом од стране купца, извођењем дела уговорених грађевинских радова по основу Уговора о грађењу од 04.03.2014. године.

Изјавом о раскиду Уговора о грађењу од 18.05.2016. године, тужени је раскинуо Уговор од 04.03.2014. године.

Из окончане ситуације 014/17 од 10.02.2017. године, првостепени суд утврђује да је укупна вредност изведених радова 219.068,94 Eur, од тога:

- по Првој привременој ситуацији, 70.263,08 Eur, и
- по Окончаној ситуацији, износе 148.805,86 Eur,

да увећање од 15 % по основу доцње за плаћање по Окончаној ситуацији износи 22.320,88 Eur, а укупно задужење по Окончаној ситуацији износи 171.126,74 Eur или 21.212.870,57 динара, и то: изведени радови 18.445.974,41 дин. + 2.766.896,16 дин. увећање 15%.

Из налаза и мишљења вештака грађевинске струке и налаза и мишљења вештака економско – финансијске струке, те саслушања наведених вештака, првостепени суд утврђује да:

- потраживање тужиоца за изведене радове по првој привременој ситуацији од 15.08.2014. године, износи 2.844.046,50 динара, а да
- потраживање тужиоца за изведене радове по Окончаној ситуацији од 10.02.2017. године, износи 18.445.974,41 динара,

при чему је првостепени суд имао у виду да су вештаци приликом давања налаза и мишљења потраживање тужиоца обрачунали тако што су урачунали износе које је тужени плаћао, као и вредност која је плаћена компензацијом, и то за стан од 34,38 m² по цени 850 Eur / m², по рачуну број 1/15 од 01.11.2015. године.

Првостепени суд тужиоцу није признао потраживање од 15 % на вредност изведених радова због доцње у плаћању и у том делу је одбио тужбени захтев, налазећи да је одредба Уговора којом су странке предвиделе плаћање 15 % због доцње ништава, јер према члану 270 ст. 3 Закона о облигационим односима, уговорна казна не може бити уговорена за новчане обавезе. Првостепени суд, усвајајући тужбени захтев тужиоца, примењује материјално – правне одредбе члана 600, члана 17 ст. 1, члана 277 ст. 1 Закона о облигационим односима.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио горе цитиране материјално – правне одредбе из Закона о облигационим односима, али су у конкретном случају, имајући у виду утврђено чињенично стање, правилно примењене и материјално правне одредбе из члана 630, као и члана 639 ст. 3 Закона о облигационим односима.

Првостепени суд је за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге које у битном прихвата и овај суд као другостепени. Обзиром да је у првостепеном поступку утврђено да су парничне странке биле у облигационо – правном односу по основу закљученог Уговора о грађењу, и то тужилац као извођач а тужени као наручилац, да је тужилац извео радове у свему како је утврђено налазом и мишљењем вештака грађевинске струке, а по вредности како је утврђено налазом вештака економско – финансијске струке, да тужени као наручилац своју обавезу плаћања цене није у потпуности испунио, него само делимично, то је првостепени суд правилно делимично усвојио тужбени захтев и обавезао туженог на исплату новчаних износа као у ставу 1. и 2.1. изреке првостепене пресуде.

Имајући у виду да је у конкретном случају тужени раскинуо уговор, то сагласно члану 132 ст. 2 и 4 Закона о облигационим односима, овде тужилац који је делимично извршио уговор има право да од друге стране, овде туженог, добије накнаду за користи које тужени у међувремену имао, а то је управо вредност изведених радова које тужени није платио.

Насупрот жалбеним наводима туженог, првостепени суд је потпуно и правилно утврдио чињенично стање, тј. врсту и обим радова које је тужилац извео као и вредност тих радова, при чему жалбени наводи туженог да му је тужилац због доцње начинио штету, те да је за тај износ требало умањити обавезу туженог према тужиоцу, су без утицаја на правилност првостепене пресуде, јер тужени, сагласно члану 639 ст. 3 Закона о облигационим односима, у првостепеном поступку у коме је доставио одговор на

тужбу, а на рочишта за главну расправу није приступао, у одговору на тужбу и у току поступка није истакао захтев, нити се позвао на сразмерно снижење цене радова због доцње извођача. Такође, тужени у првостепеном поступку није истакао приговор пребијања, нити је поднео противтужбу за накнаду штете. Стога, сада наводима у жалби да има право на накнаду штете од тужиоца, односно право на умањење обавезе према тужиоцу, не може успешно побијати првостепену пресуду.

Супротно наводима из жалбе туженог, првостепени суд је на основу налаза и мишљења вештака грађевинске струке и налаза и мишљења вештака економско – финансијске струке, правилно утврдио укупну вредност изведених радова и висину потраживања, овде тужиоца.

Правилна је одлука о трошковима поступка, коју је првостепени суд донео применом одредби члана 150, 154 и 163 Закона о парничном поступку, а висина трошкова одмерена је правилном применом АТ и ТТ, као и трошкова вештачења које је сносио тужилац.

Из свих наведених разлога, применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу II изреке.

МН/ББ

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Драгољуб Јанковић с.р.**

За тачност отправка